

KONCEPČNÍ ANALYTICKÁ STUDIE

Koženélná a obuvnická výroba a zpracování plastů

Jana Kottová

KONCEPČNÍ ANALYTICKÁ STUDIE

*Pro skupinu 32 – Kožedělná a obuvnická výroba a
zpracování plastů*

ING. JANA KOTTOVÁ

NUV, Praha 2016

Obsah

Obsah	3
1. Úvod	6
2. Přehled o skupině oborů	6
2.1 Počty žáků a počty absolventů uvedených OV pro školní rok 2015/16 a 2016/17	7
3. Absolventi oborů skupiny 32 na trhu práce	7
3.1 Střední vzdělání s výučním listem přehled o počtech absolventů v letech 2012 až 2016.....	7
3.2 Přehled o počtech absolventů v letech 2012 až 2016 u středního odborného vzdělání a maturitní zkouškou	9
3.3 Výsledky provedených analýz a uplatnění absolventů na trhu práce	11
3.4 Nezaměstnanost absolventů středního vzdělání s výučním listem (kategorie H)	12
3.5 Nezaměstnanost absolventů středního odborného vzdělání s maturitní zkouškou (kategorie vzdělání M).....	12
3.6 Vstup na vyšší a vysoké školy	13
4. Požadavky zaměstnavatelů	14
4.1 Sektorová rada pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl	14
4.2 Sektorové dohody	14
5. Spolupráce škol a zaměstnavatelů	15
5.1 Analýzy vycházející z projektu Pospolu.....	15
5.2 Kompetence, na které by se mělo vzdělávání soustředit	17
5.3 Výstupy projektu Překvap pro danou skupinu oborů	18
5.4 Požadavky na kvalifikaci v nejčastějších skupinách povolání v odvětví	18
6. Ukončování studia ve skupině 32	19

6.1	Obory kategorie dosaženého vzdělání E a H – závěrečná zkouška podle JZZZ.....	19
6.2	Výsledky maturitních zkoušek	21
6.3	Profilová maturitní zkouška ve skupině 32	24
7.	Analýzy kurikulárních dokumentů škol	24
7.1	Analyzovaná ŠVP.....	24
7.2	Výsledky analýzy ŠVP ve skupině 32.....	24
8.	SWOT analýza možných řešení a přístupů pro inovaci RVP ve skupině 29	
8.1	SWOT analýza pro řešení možnosti oborů se společným odborným základem ve stejné kategorii vzdělání H	29
8.2	SWOT analýza pro řešení možnosti oborů se společným odborným základem mezi kategoriemi vzdělání E, H.....	30
8.1	SWOT analýza pro řešení možnosti oborů se společným odborným základem mezi kategoriemi vzdělání H, M.	32
8.2	Závěry provedených analýz.....	34
9.	Přehled profesních kvalifikací PK/UPK v návaznosti na obory vzdělání - stav k 31. 12. 2016.....	36
10.	Návrh hlavních změn a požadavků ve výsledcích vzdělávání	41
10.1	Všeobecné vzdělávací oblasti	41
10.2	Odborné vzdělávací oblasti	41
11.	Závěr	42
12.	Návrh na úpravy ve stávajícím RVP Výrobce kožedělného zboží.....	44
13.	Zdroje informací.....	54
13.1	Internetové zdroje.....	54
13.2	Odvětvové studie.....	54
13.3	Výsledky projektů a šetření	54
14.	Seznamy tabulek a grafů.....	55

14.1	Seznam tabulek.....	55
14.2	Seznam grafů.....	55

1. Úvod

Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů je obor, který patří do významných produkčních odvětví hospodářství naší země. Zároveň ho také můžeme zařadit do oborů s největšími tradicemi i přes řadu strukturálních a ekonomických změn. Toto odvětví se dále člení na různá zaměření a specializace kožedělné výroby; mezi stěžejní zaměření patří galanterní, obuvnická, brašnářská, rukavičkářská a sedlářská výroba. Tato skupina oborů je nabízena pouze na několika středních školách v republice, zastoupeny jsou následující kategorie vzdělání: E - Kožedělná výroba; H - Výrobce kožedělného zboží a Výrobce obuvi, maturitním oborem M - Zpracování usní, plastů a pryže. Po ukončení maturitního oboru je možné pokračovat ve studiu tohoto odvětví na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně.

2. Přehled o skupině oborů

- Obor vzdělání **3252E/01 Kožedělná výroba (úroveň EQF 2)**, kde se žák po ukončení studia uplatní jako dělník v kožedělné výrobě nebo dělník v koželužské výrobě
- Obor vzdělání **3252H/01 Výrobce kožedělného zboží a 3254H/01 Výrobce obuvi (úroveň EQF 3)**, kde se žák po ukončení studia uplatní jako Brašnář, Sedlář, Rukavičkář, Obuvník, Opravář obuvi a kožedělného zboží
- Obor vzdělání **3241M/01 Zpracování usní, plastů a pryže (úroveň EQF 4)**, kde se žák po ukončení studia uplatní jako Kožařský technik designér a modelář, technolog výroby, mistr výroby, kontrolor jakosti a další.

2.1 Počty žáků a počty absolventů uvedených OV pro školní rok 2015/16 a 2016/17

Tabulka 1: Přehled o počtech žáků ve skupině oborů 32 pro školní rok 2015/16

Název oboru	Školní rok	Počty žáků OV	Nově přijatí žáci	Absolventi OV
3252E/01 Kožedělná výroba	2015/16	11	8	10
	2016/17	18	7	0
252H/01 Výrobce kožedělného zboží	2015/16	45	20	2
	2016/17	52	18	5
3254H/01 Výrobce obuvi	2015/16	4	2	0
	2016/17	6	6	3
3241M/01 Zpracování usní, plastů a pryže	2015/16	66	28	5
	2016/17	76	27	3

Pro srovnání počet žáků přijatých do 1. ročníku zvolené kategorie činil 30 118 - podíl přijímaných dané kategorie a skupiny oborů vzdělání dosáhl 0,1 %.

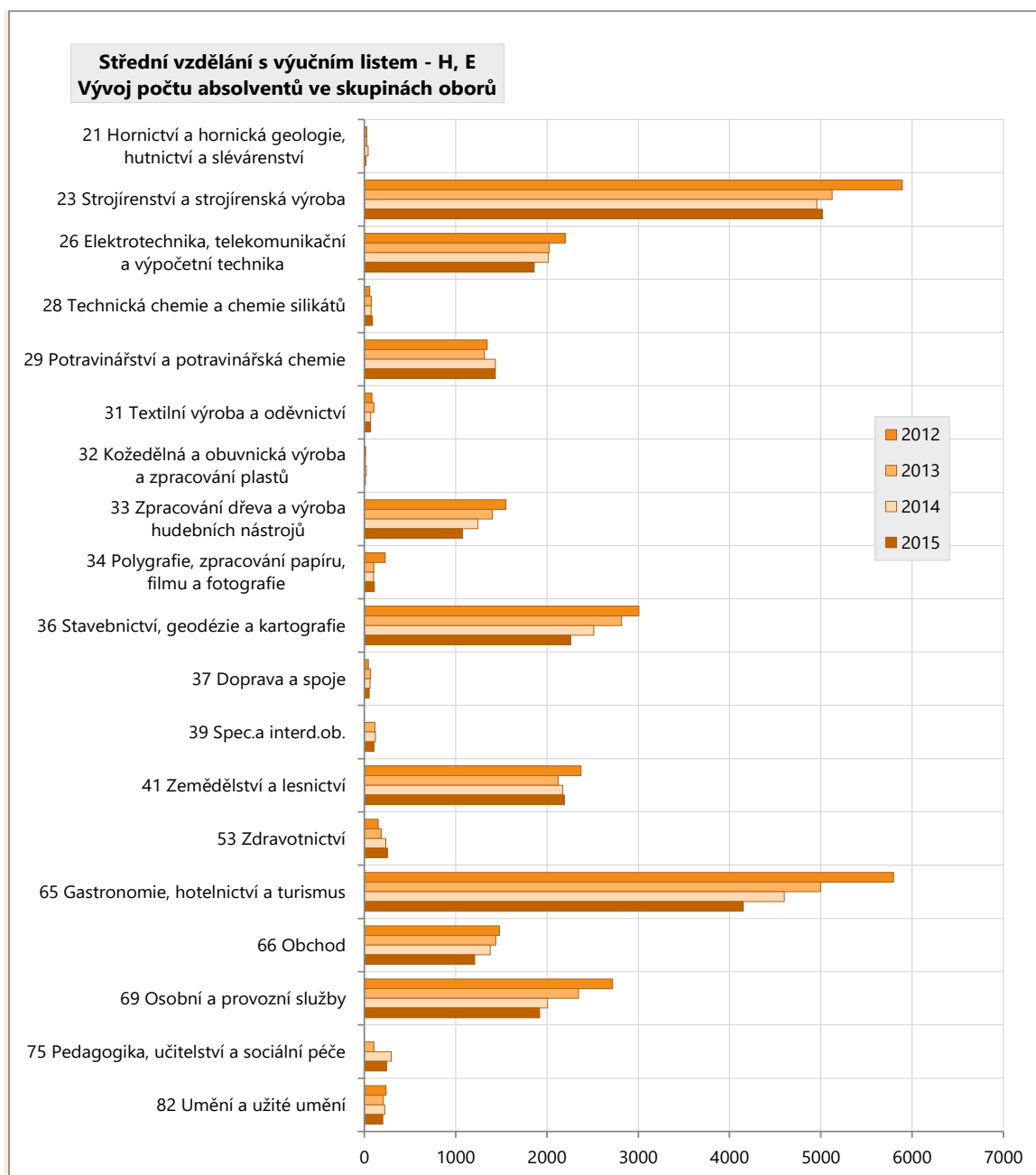
3. Absolventi oborů skupiny 32 na trhu práce

3.1 Střední vzdělání s výučním listem přehled o počtech absolventů v letech 2012 až 2016

Oborovou strukturu vyučených absolventů kategorií oborů E a H uvádí *Graf 1*.

Absolventi s výučním listem představovali před rokem 2000 největší skupinu absolventů, od té doby dochází k poklesu jejich počtu, což vedlo ke ztrátě vedoucí pozice. V rozmezí od 100 do 12 se pohybují počty absolventů oborů Technická chemie a chemie silikátů, Textilní výroba

a oděvnictví, Doprava a spoje, Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárství a Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů.

Graf 1: Počet absolventů ve skupině oborů H a E

Absolventi s výučním listem kategorií oborů E a H se uplatní při kvalifikovaném výkonu pracovních činností v oblasti zhotovování kožedělných výrobků, např. brašnářských, sedlářských, manžetářských a galanterních výrobků a rukavic, především v soukromých výrobních dílnách při řemeslném zhotovování výrobků, opravách a obnovování výrobků na zakázku, ale i v sériové výrobě. Absolventi jsou připraveni obsluhovat stroje, zařízení a linky v kožedělné výrobě, provádět základní údržbu technologického zařízení, hodnotit kvalitu

vstupních surovin, polotovarů i hotových výrobků, skladovat, balit a expedovat hotové výrobky. Po nezbytném zapracování jsou rovněž připraveni vykonávat podnikatelskou činnost. Absolventi mohou pokračovat nástavbovým studiem např. v oboru Podnikání.

3.2 Přehled o počtech absolventů v letech 2012 až 2016 u středního odborného vzdělání a maturitní zkouškou

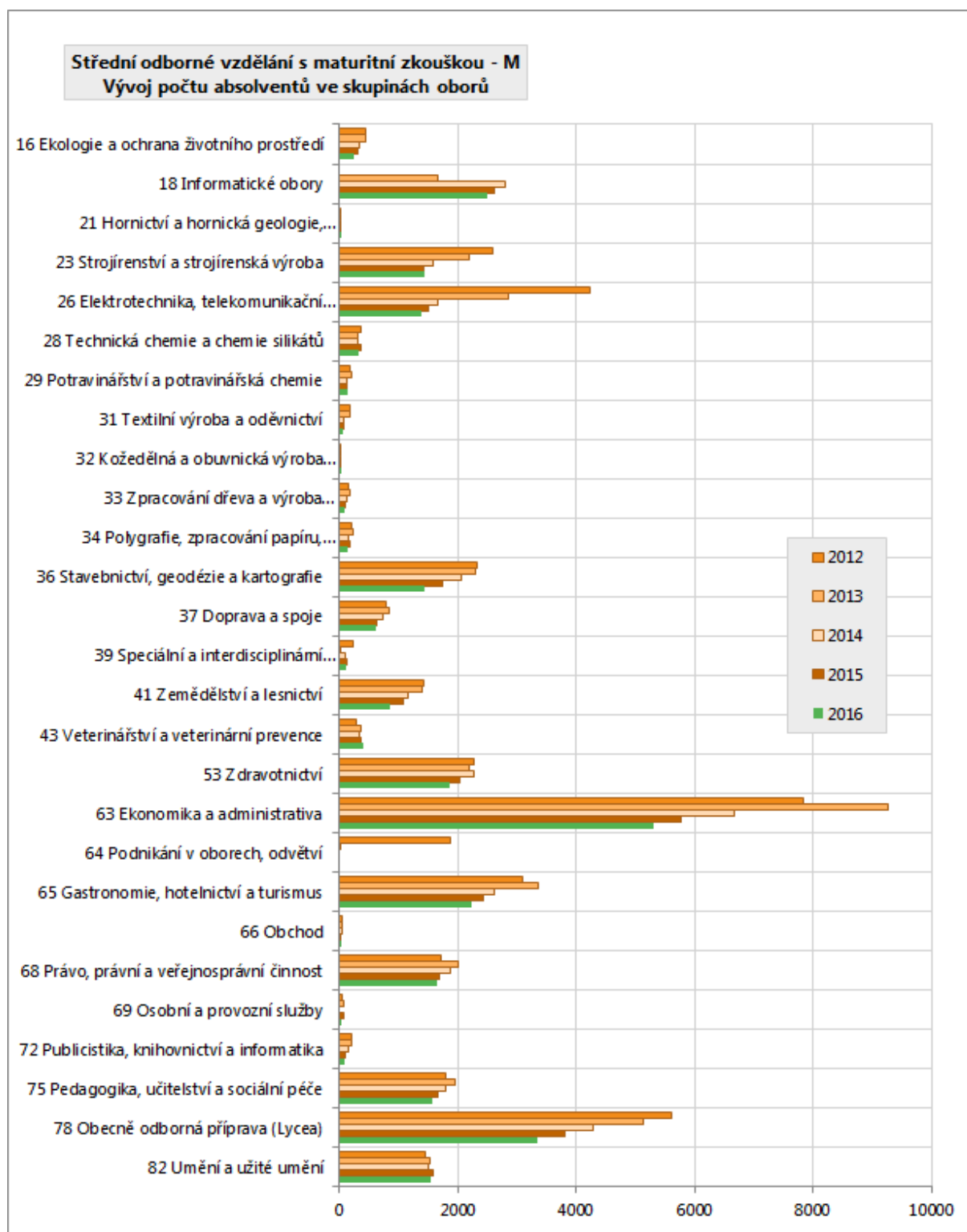
Oborovou strukturu absolventů maturitních oborů (bez odborného výcviku – kategorie vzdělání M) uvádí *Graf 2*.

Oborová struktura absolventů těchto maturitních oborů je nejčlenitější.

Nejvyšší počty absolventů jsou v oborech skupin

- Ekonomika a administrativa (5 295 absolventů) s poklesem o 466 absolventů,
- Obecně odborná příprava – Lycea (3 333 absolventů) s poklesem o 473 absolventů
- Informatické obory (2 488 absolventů),
- Gastronomie, hotelnictví a turismus (2 233 absolventů),
- Zdravotnictví (1 863 absolventů).

Pod 100 absolventů je ve skupinách Osobní a provozní služby, Textilní výroba a oděvnictví, Obchod, Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství (25 absolventů) a Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů (5 absolventů).

Graf 2: Počet absolventů ve skupině oborů M

3.3 Výsledky provedených analýz a uplatnění absolventů na trhu práce

Míra nezaměstnanosti absolventů vyjadřuje, kolik procent absolventů zůstalo bez zaměstnání a přihlásilo se do evidence na úřadech práce. Tento přehled o počtech nezaměstnaných absolventech v ČR v letech 2012 – 2016 uvádí *Tabulka 2*.

Na těchto stránkách je sledována míra nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů, tedy těch, kteří ukončili své studium v předchozím roce. (Hodnoty míry nezaměstnanosti za rok 2016 vycházejí z počtu nezaměstnaných čerstvých absolventů vykázaného jednotlivými úřady práce k 30. dubnu 2016 a počtu absolventů, kteří ukončili studium v roce 2015.)

V roce 2013 došlo v nezaměstnanosti absolventů škol k poměrně výraznému zhoršení situace v důsledku druhé vlny ekonomické recese, od té doby už můžeme pozorovat jednoznačné zlepšování situace. Pokles v míře nezaměstnanosti má zřejmě dlouhodobý charakter a souvisí s hospodářským oživením.

V poklesu míry nezaměstnanosti absolventů škol se odráží výrazně se zlepšující ekonomická situace a příznivější podmínky na pracovním trhu. V uplatnitelnosti absolventů na pracovním trhu hraje svou roli stále nižší počet žáků v populačním ročníku a také zavedení státní maturitní zkoušky. Za absolventa je považována osoba, která řádně ukončila své studium; v evidenci nezaměstnaných absolventů je tedy méně absolventů se špatnými studijními výsledky, kteří by se i obtížněji uplatňovali na pracovním trhu.

Tabulka 2: Míra nezaměstnanosti čerstvých absolventů v ČR v letech 2012 - 2016

Kategorie vzdělání	2016	2015	2014	2013	2012
Nižší střední vzdělání s výučním listem – E	16,0%	21,7%	26,0%	35,6%	29,2%
Střední vzdělání s výučním listem-H	9,1%	12,6%	16,5%	26,2%	15,1%
Střední odborné s MZ a odborným výcvikem – L/0	10,6%	13,2%	14,2%	19,3%	12,4%
Nástavbové vzdělání – L/5	10,6%	15,2%	18,5%	29,6%	17,6%
Střední odborné s MZ – M	7,5%	9,6%	11,6%	14,8%	9,0%
Gymnaziální vzdělání – K	3,1%	3,8%	4,4%	4,1%	3,1%
Vyšší odborné vzdělání – N	5,2%	7,5%	10,2%	11,9%	7,9%

3.4 Nezaměstnanost absolventů středního vzdělání s výučním listem (kategorie H)

Míra nezaměstnanosti absolventů středního vzdělání s výučním listem (kategorie H) v dubnu 2016 činila 9,1 %. Ve srovnání s dubnem 2015 došlo v této kategorii vzdělání k meziročnímu poklesu o 3,5 p. b. V dubnu 2016 bylo evidováno celkem 1 835 nezaměstnaných absolventů.

Nejnižších hodnot míry nezaměstnanosti absolventů kategorie H v dubnu 2016 dosahují a relativně snadněji uplatnění na trhu práce naleznou absolventi skupin oborů vzdělání:

- 32 Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů – 0,0 %,
- 28 Technická chemie a chemie silikátů – 4,3 %,
- 53 Zdravotnictví – 4,8 %,
- 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika 4,9 %.

U skupiny Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů jde o velmi malý počet absolventů (méně než 10 absolventů).

3.5 Nezaměstnanost absolventů středního odborného vzdělání s maturitní zkouškou (kategorie vzdělání M)

Míra nezaměstnanosti absolventů středního odborného vzdělání s maturitní zkouškou (kategorie M) v dubnu 2016 činila 7,5 %. V rámci této kategorie vzdělání došlo k meziročnímu poklesu o 2,1 p. b. V dubnu 2016 bylo mezi absolventy středního odborného vzdělání s maturitní zkouškou evidováno 2 254 nezaměstnaných absolventů. V souvislosti s nezaměstnaností v rámci této kategorie vzdělání je třeba upozornit na skutečnost, že značná část absolventů pokračuje v dalším vzdělávání a míru nezaměstnanosti také ovlivňuje zavedení státní maturitní zkoušky, kde vlivem neúspěšnosti nepřecházejí na trh práce nejméně připravení absolventi.

Nejnižší nezaměstnanost čerstvých absolventů kategorie M byla v dubnu 2016 zjištěna u skupin oborů:

- 32 Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů – 0,0 % - vzhledem k nízkému počtu absolventů
- 66 Obchod – 0,0 %,
- 28 Technická chemie a chemie silikátů – 4,4 %,
- 53 Zdravotnictví – 4,5 %,
- 69 Osobní a provozní služby – 4,8 %.

- Skupinami s poměrně nízkou mírou nezaměstnanosti a vysokým počtem absolventů jsou: 23 Strojírenství a strojírenská výroba – 5,7 %, 78 Obecně odborná příprava (lycea) – 5,7 %.

Nezaměstnanost absolventů středního odborného vzdělání s maturitní zkouškou (kategorie vzdělání M) V rámci středního odborného vzdělání s maturitní zkouškou bylo možné pozorovat kontinuální nárůst v počtech absolventů do roku 2007, kdy je v rámci této kategorie evidováno 46 511 osob. Od roku 2007 dochází v této kategorii vzdělání k postupnému poklesu. V roce 2013 je v rámci středního vzdělání s maturitní zkouškou evidováno 38 939 absolventů, v roce 2015 je to již jen 29 891 osob. Za dva roky tedy klesl počet absolventů oborů kategorie M o 23 %. Přesto tito absolventi tvoří přibližně 38 % z celkového počtu absolventů středních škol (bez nástaveb). Nejvíce absolventů středního odborného vzdělání s maturitní zkouškou (kategorie M) úspěšně ukončilo v roce 2014 studium ve skupinách oborů 63 Ekonomika a administrativa (19,3 %), 78 Obecně odborná příprava (12,7 %), 18 Informační technologie (8,8 %), 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus (8,1 %) a 53 Zdravotnictví (6,8 %). Míra nezaměstnanosti absolventů středního odborného vzdělání s maturitní zkouškou (kategorie M) v dubnu 2016 činila 7,5 %.

Nejnižší míru nezaměstnanosti zaznamenaly především skupiny oborů s nízkým počtem absolventů. Jedná se o skupiny oborů 66 Obchod a 32 Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů (obě 0,0 %, neboť ke 30. dubnu 2016 nebyl evidován žádný jejich nezaměstnaný absolvent), dále pak 28 Technická chemie a chemie silikátů (4,4 %) a 69 Osobní a provozní služby (4,8 %).

Míra nezaměstnanosti absolventů středního odborného vzdělání s maturitní zkouškou (kategorie M) v dubnu 2016 činila 7,5 %. Ve srovnání s dubnovými hodnotami v roce 2015 dochází v míře nezaměstnanosti absolventů kategorie M k meziročnímu poklesu o 2,1 p.b. V souvislosti s monitorováním míry nezaměstnanosti v této kategorii vzdělání je třeba poznamenat, že na tento ukazatel má vliv zavedení státní maturitní zkoušky v roce 2011, jež s velkou pravděpodobností způsobilo pokles v počtech absolventů i míru nezaměstnanosti, a skutečnost, že v rámci kategorie M pokračuje značná část absolventů ve studiu v terciárním vzdělávání. Ve skupině ve většině případů došlo v míře nezaměstnanosti ve srovnání s dubnem 2015 k poklesu. Výjimku tvoří jen skupina oborů 21 Hornictví, hutnictví a slévárenství s nízkým počtem absolventů.

3.6 Vstup na vyšší a vysoké školy

Pokračovat ve studiu v terciárním vzdělávání po ukončení maturitního oboru chtějí asi tři čtvrtiny dotázaných žáků, z toho 28 % chce pokračovat v navazujícím nebo podobném oboru, 27 % v příbuzném oboru a 20 % chce studovat jiné oborové zaměření. K důvodům, proč chtějí

žáci pokračovat v terciárním vzdělávání v jiném oboru, patří především ztráta zájmu o původně studovaný obor, lepší možnosti přijetí na školu, atraktivnější vzdělávací nabídka, lepší možnost pracovního uplatnění a další.

U jednotlivých skupin oborů, pak přímo v navazujícím oboru chtějí nejčastěji studovat žáci stavebních oborů (48 % a dalších 16 % chce studovat v příbuzném oboru), dále pak žáci zdravotnických oborů (38 % v oboru a 33 % v příbuzném oboru), uměleckých (33 % v oboru a 33 % v příbuzném oboru) a pedagogických oborů (27 % v oboru a 38 % v příbuzném oboru) a inženýrských oborů (35 % v oboru, 24 % v příbuzném oboru). Ve skupinách elektrotechnika (32 % a 23 %) a zemědělství (30 % a 23 %) a kožařství (pod 5 %) je podíl žáků, kteří chtějí pokračovat ve studiu oboru nebo v obdobném oboru, mírně pod průměrem.

4. Požadavky zaměstnavatelů

4.1 Sektorová rada pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl

Hlavním úkolem sektorových rad je sledování potřeb trhu práce a identifikace vývojových trendů a změn. V 29 sektorových radách jsou zapojeni odborníci převážně z řad zaměstnavatelů.

SR podporují vzdělávání a rozvoj odborných dovedností, analyzují profesní a kvalifikační potřeby v sektoru, navrhnou strukturu kvalifikací a vytvářejí hodnotící standardy jednotlivých kvalifikací pro všechny požadované pracovní pozice. Kvůli prosazování potřeb konkrétního sektoru komunikují se státními a vzdělávacími institucemi jako je MŠMZ, MPO, MPSV a další.

Sektorová rada pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl byla ustavena dne 9. prosince 2010, v současné době má 14 členů sektorové rady, jejím předsedou je RNDr. Pavel Malčík a garantem za NÚV je Ing. Libuše Burešová a Ing. Jana Kottová.

Na posledním jednání SR TOK dne 9. 11. 2016 byl projednán požadavek na větší zapojení zaměstnavatelů do oblasti dalšího vzdělávání a diskutován význam tvorby profesních kvalifikací, které by měly sloužit jako podklad pro tvorbu obsahu ŠVP. Tyto školní vzdělávací programy vypracované v souladu s profesními kvalifikacemi by měly lépe odpovídat požadavkům zaměstnavatelů na absolventy, jež se budou ucházet o pracovní místa na trhu práce.

4.2 Sektorové dohody

Sektorové dohody vznikly v rámci projektu „Sektorové dohody jako nástroj sociálního dialogu při řešení dlouhodobých problémů v oblasti rozvoje lidských zdrojů“ (r. 2014), za jehož realizaci odpovídá Svaz průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) a Českomoravská konfederace

odborových svazů (ČMKOS). Záměrem zaměstnavatelů je pomocí tohoto nástroje udržet v ČR konkurenceschopnou a produktivní ekonomiku.

Východiskem sektorových dohod je souhrn potřeb na trhu práce v daném hospodářském sektoru (např. kolik osob a jak kvalifikovaných aktuálně potřebují zaměstnavatelé) a v jednotlivých regionech. Jako pomoc vybraným průmyslovým odvětvím bylo v roce 2015 uzavřeno 8 sektorových dohod.

V řadě technických oborů 20-40 % absolventů odchází pracovat do jiného oboru, než pro který se vzdělávali. Mezi důvody uvádějí, že nenalezli uplatnění, nebyli dostatečně finančně ohodnoceni, případně v jejich kraji nebyly pracovní nabídky.

Některé kraje proto uzavřely se SP ČR a dalšími subjekty regionální sektorové dohody s cílem zvýšit počet žáků v potřebných a nenaplněných technických oborech vzdělání. Motivujícími faktory pro žáky jsou např. firemní prospěchová stipendia v průběhu studia nebo možnost uzavření pracovní dohody o nástupu do zaměstnání po absolvování studia. Sektorová dohoda pro odvětví textilního, oděvního a kožedělného průmyslu byla uzavřena v 1. polovině roku 2015.

Deklarace textilního, oděvního a kožedělného průmyslu definovala jako problematickou oblast spolupráci podniků se středními odbornými školami při získávání studentů. Proto se tvůrci sektorové dohody soustředí na uzavírání jednotlivých dohod mezi textilními a oděvními firmami, odbornými školami a kraji, v jejichž rámci by školy mohly pružně reagovat na poptávku firem po odborných zaměstnancích. Do odborného výcviku a praxe a studentů středních odborných škol všech kvalifikačních stupňů se zapojí také samotní zaměstnavatelé a úkolem bude i motivace rodičů a jejich dětí, žáků základních škol, ke studiu na odborných textilních školách a odborných školách souvisejících oborů na všech kvalifikačních úrovních. Obecná popularizace techniky a technických oborů se zdůrazněním perspektivy pracovního uplatnění by měla přispět ke stabilizaci a zvýšení konkurenceschopnosti firem podnikajících v tomto tradičním odvětví českého průmyslu.

5. Spolupráce škol a zaměstnavatelů

5.1 Analýzy vycházející z projektu Pospolu

Praktické vyučování v oborech vzdělání v kategorii dosaženého vzdělání M zahrnuje realizaci praktických činností formou učební a odborné praxe. Odborná praxe je organizována na základě smluvního vztahu školy a firmy o zajištění odborné praxe (Smlouva o obsahu, rozsahu a podmínkách praktického vyučování):

- Žáci se účastní odborné praxe dle stanoveného rozpisu a v daném rozsahu (minimální rozsah je stanoven v RVP); v ŠVP je zpracována učební osnova pro odbornou praxi; odborná praxe je zařazena v minimálním rozsahu podle RVP: 4 týdny za celou dobu vzdělání;
- Žáci 2. ročníků vykonávají odbornou praxi v rozsahu 80 hodin (2 týdny), vždy na konci školního roku v době maturitních zkoušek z důvodu uvolněných kapacit školy a větší možnosti zapojení partnerských firem;
- Žáci třetího ročníku pak vykonávají odbornou praxi v rozsahu 80 hodin (2 týdny) jednorázově nebo s přesunem 1 týdne do 4. ročníku; (doporučení: navýšit odbornou praxi na 6 týdnů a zařadit ji do 1. až 4. ročníku, období teoretického vyučování ukončit v měsíci červnu o odpovídající počet dní dříve);
- odborná praxe je povinnou součástí vzdělávacího programu 2. a 3. (4.) ročníků; zapojeni jsou všichni žáci;

Součástí praktického vyučování je také předmět učební praxe. Učební praxe je vzdělávací předmět, jehož rozsah je stanoven v učebním plánu týdenním počtem hodin (dle daného RVP škola zařadí učební praxi v minimálním rozsahu 8 týdenních vyučovacích hodin celkem); pro maximálně efektivní využití praktického vzdělávání na pracovištích smluvních partnerů školy je možné výuku sloučit do vícedenních 8 celků; způsob organizace učební praxe je v kompetenci školy, jejím znakem je, že se učební dny cyklicky opakují, učební praxe je stanovena učebním plánem dle ŠVP jako předmět v libovolném ročníku; doporučujeme zařadit učební praxi realizovanou u zaměstnavatelů:

- od 1. ročníku – 2 hodiny týdně
- od 2. ročníku – 4 hodiny týdně
- od 3. ročníku – 4 hodiny týdně
- od 4. ročníku – 4 hodiny týdně

Pro učební praxi má škola uzavřeny smlouvy s dostatečným počtem pracovišť tak, aby v průběhu školního roku postupně všechny třídy prvního až čtvrtého ročníku realizovaly vzdělávací předmět učební praxe; zapojeni jsou všichni žáci.

Cílem odborného výcviku je procvičit si získané školní znalosti a dovednosti v praxi, získat nové rozšiřující praktické dovednosti a naučit se spolupracovat v pracovním kolektivu. V této skupině OV bude cíle dosaženo směřováním k získání následujících odborných kompetencí odvozených z RVP pro obor vzdělání 32-52-H/01 Výrobce kožedělného zboží. Pojmy období odborné přípravy a období odborného rozvoje vyjadřují postupné osvojování odborných

dovedností žáka. Žák po příchodu do odborného vzdělávání potřebuje získat elementární znalosti a dovednosti, to se odehrává v období tzv.

1. odborné přípravy, pokrývající většinou 1. ročník. V tomto období zpravidla nelze umístit žáky v odborném výcviku do reálné praxe. Období odborné přípravy probíhá zpravidla na školních pracovištích a jedná se o přípravu žáků ve školních dílnách pod vedením učitele odborného výcviku v časovém rozsahu.

Následně na ně navazuje období tzv.

2. odborného rozvoje (2. a 3. ročník), které umožňuje již plné nasazení žáků do reálného pracovního prostředí. Období odborného rozvoje probíhá zpravidla na pracovištích zaměstnavatelů, střídání žáků na různých pozicích dle věcného a časového plánu.

5.2 Kompetence, na které by se mělo vzdělávání soustředit

Nejvyšší požadavky na rozvoj klíčových dovedností mají zaměstnavatelé při vzdělávání vyučených, z čehož se dá usoudit, že právě u absolventů s vyučením spatřují největší nedostatky v oblasti klíčových dovedností. Deklarována je zejména potřeba zaměřit více pozornosti na rozvoj schopnosti nést zodpovědnost, schopnosti řešit stresové situace i řešit problém. Další výrazný podíl zaměstnavatelů požaduje zlepšení přípravy směřující k rozvoji schopnosti rozhodovat se.

Firmy působící v oblasti služeb u studentů maturitních oborů doporučují více zaměřit pozornost na zlepšení schopnosti řešit stresové situace. Pozornost doporučují zaměřit i na rozvoj schopnosti nést zodpovědnost, schopnosti rozhodovat se a schopnosti řešit problém.

Zaměstnavatelé působící v oblasti gastronomie kladou při přijímání absolventů největší důraz na:

- pracovní nasazení,
- ochotu se dále vzdělávat,
- zájem o práci a chuť pracovat,
- samostatnost

Hlavním důvodem firem pro rozhodnutí přijmout absolventy je jejich nezatíženost předchozími pracovními návyky a jejich ochota dále se vzdělávat. Zaměstnavatelé oceňují také jejich flexibilitu, originalitu nápadů, ale i jejich jazykovou vybavenost. Část z nich se také domnívá, že absolventi mají dobré dovednosti v práci s počítačem a nižší mzdové nároky.

Hlavními důvody, proč zaměstnavatelé nepřijímají absolventy, jsou nereálné představy absolventů o výši mzdy, pracovní době nebo pracovním zařazení. Firmy považují za častý důvod k nepřijetí absolventa také nedostatek praxe a pracovních zkušeností a nízkou úroveň

pracovní morálky absolventů. Část zaměstnavatelů se domnívá, že na některé pozice ani nelze absolventa přijmout, protože pro výkon dané profese je praxe nezbytná.

Část zaměstnavatelů jako nevýhodu označuje i delší dobu, kterou absolventi potřebují na zapracování. Objevuje se zde také názor řady zaměstnavatelů, že absolventi o jisté pracovní pozice nejeví zájem a nehlásí se na ně.

5.3 Výstupy projektu Překvap pro danou skupinu oborů

Na pracovních místech tohoto odvětví je nejvíce osob se středoškolským nematuritním vzděláním. Osoby s tímto stupněm vzdělání tvoří mezi všemi zaměstnanými z odvětví téměř 57 %. Druhou největší část tvoří v tomto odvětví osoby se středoškolským maturitním vzděláním. Jejich podíl mezi zaměstnanými je více než 32 %. Osob s terciárním vzděláním je v tomto odvětví téměř 6 %. Mezi osobami s terciárním vzděláním tvoří největší část (83 %) osoby s magisterským vzděláním. Dalších 9 % jsou osoby s bakalářským vzděláním. Oproti tomu existuje poměrně znatelný rozdíl ve struktuře požadovaného vzdělání: hlavním rozdílem je nižší požadavek nematuritního vzdělání. To je požadováno u 26 % pracovních míst, což představuje oproti skutečnému vzdělání zaměstnaných osob rozdíl o 31 procentních bodů.

5.4 Požadavky na kvalifikaci v nejčastějších skupinách povolání v odvětví

Pro největší skupinu povolání odvětvové skupiny Textilní, oděvní a kožedělný průmysl, kterou je skupina povolání Zpracovatelé potravin, dřeva a textilu, je vyžadováno z téměř 70 % středoškolské vzdělání a pro téměř 30 % zaměstnaných stačí nižší vzdělání; Největší podíl terciárně vzdělaných je vyžadován ve skupině povolání Techničtí a odborní pracovníci v oblasti vědy a techniky kromě fyzikálních a průmyslových oborů, v ČR asi 15 %, v průměru za EU téměř 35 %.

Zaměstnanost v Textilním, oděvním a kožedělném průmyslu od roku 2000 dlouhodobě klesá. V roce 2014 bylo v tomto odvětví zaměstnáno 58 tisíc osob, což znamená 63% pokles v průběhu 14 let. Odvětví se tak stalo jedním z nejmenších zaměstnavatelů v ČR, podíl na celkové zaměstnanosti byl v roce 2014 1,2 %. O odlivu Textilního, oděvního a kožedělného průmyslu z Evropy svědčí i vývoj zaměstnanosti v ostatních členských státech EU. Pokles zaměstnanosti je ovlivněn jak zánikem některých firem v odvětví, tak technologickým pokrokem. Projekce zaměstnanosti CEDEFOP předpokládá, že v ČR bude i nadále zaměstnanost v tomto odvětví klesat, v roce 2020 by měla poklesnout na 54 tisíc osob.

V odvětví Textilní, oděvní a kožedělný průmysl převládají mezi zaměstnanými v ČR velmi výrazně ženy. Ty tvoří téměř 75 % ze všech zaměstnaných v tomto odvětví. Celkový počet zaměstnaných v Textilním, oděvním a kožedělném průmyslu klesá, dochází k obměně pracovníků z důvodu odchodu do důchodu. V odvětví nacházejí uplatnění především

nezaměstnaní (36 % z celkových příchodů do odvětví), dále neaktivní (24 %), z jiných odvětví (23 %), ze stejného odvětví (9 %). Odvětví je poměrně málo atraktivní pro absolventy, nástupní platy absolventů v tomto odvětví jsou na hranici minimální mzdy. Podíl těch, kteří přišli ze vzdělávání je podprůměrný, dosahuje pouze 8 %, zatímco průměr za všechna odvětví je 11 %.

Textilní, oděvní a kožedělný průmysl není kvalifikačně náročným odvětvím. Nejčastěji zde pracují středoškolsky vzdělaní lidé bez maturitní zkoušky, v roce 2014 se takto vzdělaní zaměstnanci podíleli na celkovém počtu zaměstnaných 56 %. Téměř třetina pracovníků dosahuje středoškolského vzdělání s maturitou, 6 % pracovníků má vysokoškolské vzdělání a zhruba stejný podíl má maximálně základní vzdělání (6,5 %). Přestože vzdělanostní úroveň pracovníků Textilního, oděvního a kožedělného průmyslu v posledních letech mírně narůstá, odstup od zbytku ekonomiky z hlediska zastoupení vysokoškolsky vzdělané populace se prohlubuje.

Nejčastějším oborem vzdělání pracovníků v odvětví Textilní, oděvní a kožedělný průmysl je obor Výroba textilu, oděvů a obuvi, zpracování kůže, který absolvovala téměř polovina všech pracovníků v odvětví. S necelými 10 % následuje obor Obecné vzdělání, který převažuje zejména u pracovníků s nejvýše základním vzděláním.

Pro výkon profesí pracovníků odvětvové skupiny Textilní, oděvní a kožedělný průmysl je charakteristická nadprůměrná náročnost a úroveň u znalostí v oblasti technických oborů a také mírně nadprůměrná úroveň a důležitost v případě praktických dovedností.

Nezbytným předpokladem je a bude propojení výroby s vědeckým výzkumem a mezioborová spolupráce, stejně jako užší specializace jednotlivých firem, která umožní být na špičce příslušného výrobního segmentu. Velmi důležité pro tuto oblast bude důležité i budování obchodních vztahů.

6. Ukončování studia ve skupině 32

6.1 Obory kategorie dosaženého vzdělání E a H – závěrečná zkouška podle JZZZ

V rámci přípravy Nové závěrečné zkoušky se ve skupině oborů realizují dva obory H a to 252H/01 Výrobce kožedělného zboží a 3254H/01 Výrobce obuvi a jeden obor E 3241E/01 Kožedělná výroba. Aktuálně zpracovaná jednotná zadání uvádí *Tabulka 3*.

Tabulka 3: Aktuálně zpracovaná jednotná zadání závěrečných zkoušek OV

Kód oboru vzdělání RVP	Název oboru vzdělání	Zaměření oboru v JZZZ
32-41- E/01	Kožedělná výroba	Brašnářské a sedlářské práce
32-52-H/01	Výrobce kožedělného zboží	Brašnář
		Sedlář
32-54-H/01	Výrobce obuvi	Zakázková výroba obuvi

- Obor Kožedělná výroba nabízí škola Střední škola F. D. Roosevelta pro tělesně postižené, Brno
- Obor Výrobce kožedělného zboží nabízejí tyto školy: Střední škola - Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9; Střední škola F. D. Roosevelta pro tělesně postižené, Brno ; Střední škola gastronomie a farmářství Jeseník; Střední odborná škola Prostějov, Prostějov.
- Obor Výrobce obuvi nabízí škola: Střední škola obchodně technická s.r.o., Zlín.

Uvedené odborné školy se dlouhodobě podílejí na přípravě obsahu témat pro závěrečné zkoušky, rovněž průběžně přispívají k aktualizaci a inovaci témat obou oborů vzdělání. Koncepce závěrečných zkoušek na středních odborných školách je založena na vytvoření jednotných zadání v rámci oborů vzdělání - RVP. JZZZ se připravují pro všechny obory kategorie E a H, a pro každé zaměření v rámci oboru. Na tvorbě jednotných zadání se podílejí autorské týmy. Ty tvoří jednotliví autoři z řad učitelů nebo ředitelů škol, které daný obor vyučují. Spolupracují na něm i zástupci zaměstnavatelů tzv. sociální partneři. Jejich hlavní úlohou je posoudit, zda zadání splňuje požadavky trhu práce a odpovídá reálné výrobní praxi. Od školního roku 2010/2011 se jednotná zadání připravují i v učebních oborech pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Od školního roku 2009/10 jsou v březnu každého roku jednotná zadání zpřístupňována na webovém portálu všem školám. Školy se každý rok vyjadřují formou připomínek k vytvořeným aktuálním tématům JZZZ.

Z těchto materiálů zaslaných školami vyplývá:

- hodnocení jednotlivých témat písemné, praktické a ústní zkoušky, kdy školy hodnotí témata známkou
- známky žáků podle témat v písemné, praktické a ústní zkoušce (tato data nejsou transparentní, neboť zpětná vazba ze škol je na dobrovolné bázi, odpovídá cca 35 % škol).

6.2 Výsledky maturitních zkoušek

Úspěšnost absolventů u maturitních zkoušek (MZ) vykazují mj. statistiky CERMAT, přičemž CERMAT sleduje absolventy souhrnně podle seskupení oborů vzdělání, viz *Tabulka 4*. Skupina oborů vzdělání 32 je zahrnuta společně do společné kategorie s dalšími skupinami oborů vzdělání.

Tabulka 4: Seskupení oborů vzdělání s maturitní zkouškou

Obory vzdělání	Zkratka	Obory vzdělání ve skupině oborů vzdělání 32 náležící do seskupení oborů vzdělání
SOŠ technické 2 (kategorie vzdělání M)	S-T2	28-46-M/01 Technologie silikátů
	S-T2	32-41-M/01 Zpracování usní, plastů a pryže
SOU technické (kategorie vzdělání L5 – nástavba)	N-TE	28-45-L/51 Sklářský a keramický průmysl

V následující *Tabulce 5* je uvedena úspěšnost, resp. neúspěšnost žáků u společné části MZ na jaře 2016 a 2015, a to podle druhu MZ. Problémem je podíl omluvených žáků, který často přesahuje 10 %. Tyto žáky by bylo možné zařadit k těm, kteří nesložili MZ. Proto do „podílu-nezískali“ jsou započtení žáci, kteří byli omluveni, a tedy v jarním termínu také nesložili MZ.

Tabulka 5: Úspěšnost absolventů u společné části MZ řádný termín rok 2016 a 2015 bez PUP MZ

Společná část MZ	Typ škol	Podíl neuspěli ř.t 2016/ (%)	Podíl nezískali MZ ř.t 2016 (%)	Podíl neuspěli ř.t.2015 (%)	Podíl nezískali MZ ř.t. 2015 (%)
Matematika didaktický test	S-T2	45,4	55,0	36,4	48,3
	N-TE	49,5	63,3	53,2	66,0
Český jazyk didaktický test	S-T2	14,3	30,2	8,6	24,4
	N-TE	26,8	46,6	15,0	37,8
Český jazyk písemná práce	S-T2	2,1	20,3	2,0	19,0
	N-TE	3,1	29,2	4,6	30,1
Český jazyk ústní zkouška	S-T2	7,1	24,6	8,3	24,1
	N-TE	5,5	31,4	7,8	32,9
Anglický jazyk didaktický test	S-T2	6,9	24,5	6,4	21,7
	N-TE	12,1	37,4	10,0	34,3
Anglický jazyk písemná práce	S-T2	4,5	22,5	1,2	17,4
	N-TE	11,3	37,2	5,9	31,4
Anglický jazyk ústní zkouška	S-T2	6,2	24,2	6,7	22,0
	N-TE	6,1	33,5	8,2	33,3
Německý jazyk didaktický test	S-T2	10,0	25,0	14,5	33,7
	N-TE	38,1	50,9	28,1	48,8
	S-T2	15,0	29,2	7,9	28,6

Německý jazyk písemná práce	N-TE	47,6	58,5	24,6	46,3
Německý jazyk ústní zkouška	S-T2	5,0	20,8	6,6	27,6
	N-TE	14,3	32,1	11,3	41,3
Ruský jazyk didaktický test	S-T2	0,0	30,0	20,0	25,0
	N-TE	11,5	23,3	4,8	13,0
Ruský jazyk písemná práce	S-T2	0,0	30,0	0,0	6,3
	N-TE	11,5	23,3	13,6	17,4
Ruský jazyk ústní zkouška	S-T2	0,0	30,0	20,0	25,0
	N-TE	7,7	20,0	4,8	13,0

Úspěšnost absolventů oborů vzdělání 32 u společné části MZ nelze přesně určit z důvodů, že pro tento výstup neexistují statistické údaje a máme k dispozici pouze údaje pro speciální seskupení oborů S-T2. Kožařský obor vzdělání je sledován a statisticky zpracován společně s dalšími obory.

Podíl neúspěšných absolventů, resp. absolventů, kteří nezískali MZ, se všeobecně v r. 2016 oproti r. 2015 v případě matematiky a českého jazyka mírně zvýšil u všech tří sledovaných kategorií vzdělání M, LO a L5; v případě cizích jazyků došlo především u ústních zkoušek i k mírnému zlepšení.

Podíl neúspěšných absolventů, resp. absolventů, kteří nezískali MZ, je u seskupení oborů vzdělání, do nichž řadíme i kožařský obor, v mnohých případech cca 1,5 až 2krát větší než celkový průměr – podíl neúspěšných absolventů ze všech oborů vzdělání.

Řada odborných škol zařazuje maturitní práci s obhajobou před zkušební maturitní komisí, která komplexně ověřuje znalosti a dovednosti žáků a jejich připravenost pro praxi. Jak ukazují příklady uvedené v dostupných publikacích, jedná se většinou o náročná témata a výstupy maturitní práce, zejména v technických oborech. Navržený model PMZ se zaměřuje na pojetí PMZ ve vztahu k rámcovým a školním vzdělávacím programům, zejména pak na ověřování kompetencí absolventa stanovených RVP. Na konkrétních příkladech je ukázán postup

přípravy dílčích zkoušek PMZ, zkušebních témat a způsob hodnocení výkonu žáka. Východiskem pro nastavení obsahu dílčích zkoušek jsou tematické okruhy vymezené na základě příslušných RVP, které představují pro školy jednotný základ pro zpracování jejich zkušebních témat. Zvýšená pozornost je věnována také hodnocení žáků u maturitní zkoušky.

6.3 Profilová maturitní zkouška ve skupině 32

V letech 2009-2012 realizovalo MŠMT ve spolupráci s NÚV národní projekt Kurikulum S - Podpora plošného zavádění školních vzdělávacích programů v odborném vzdělávání. V rámci projektu byla mj. sledována a vyhodnocena výuka na pilotních školách, které jako první vyučovaly podle vlastních ŠVP. V rámci projektu Kurikulum S či v rámci udržitelnosti projektu Kurikulum S pro tuto skupinu oborů neproběhlo dotazníkové šetření s tématem profilové části maturitní zkoušky (PMZ), proto nemůžeme uvést žádná konkrétní vyhodnocení a uvést úspěšnost absolventů těchto oborů vzdělání v PMZ.

7. Analýzy kurikulárních dokumentů škol

7.1 Analyzovaná ŠVP

Z celkového počtu 8 škol, které kožařské obory nabízejí, jsme k analýze ŠVP a celkovému zhodnocení využily 6 ŠVP napříč všemi kategoriemi oborů (E, H, M). Bylo posouzeno využití disponibilních hodin a jejich rozdělení na výuky odborných předmětů, praktického vyučování a všeobecných vzdělávacích předmětů. V analýze ŠVP jsou také popsána jednotlivá zaměření všech kožařských oborů.

Vedle využití disponibilních hodin bylo analyzováno zaměření ŠVP, které školy uvádějí ve svém výukovém programu, a to ve vztahu k obsahu a rozsahu odborných předmětů.

7.2 Výsledky analýzy ŠVP ve skupině 32

Obor: 32-41-E/01 Kožedělná výroba

Disponibilní hodiny:

Při analýze bylo zjištěno, že školy využívají disponibilní hodiny především na posílení odborného výcviku.

Zaměření ŠVP1:

Ve většině případů u oboru Kožedělná výroba se školy zaměřují na brašnářské a sedlářské práce.

Toto zaměření má vazbu na profesní kvalifikace:

- Dělník v brašnářské výrobě
- Dělník v rukavičkářské výrobě
- Dělník v sedlářské výrobě

Zaměření ŠVP2:

U oboru Kožedělná výroba se zaměření na obuvnickou výrobu na žádné škole v současné době nenabízí a nevyučuje.

Toto zaměření má vazbu na profesní kvalifikace:

- Dělník v obuvnické výrobě

Obor: 32-52-H/01 Výrobce kožedělného zboží

Disponibilní hodiny:

U oboru Výrobce kožedělného zboží se disponibilní hodiny využívají ve prospěch OV a technologie výroby, využívají se také na teoretickou i praktickou výuku.

Za základní kožedělné obory (případná zaměření) jsou považovány brašnářské a galanterní, sedlářské a manžetářské výroby a výroba rukavic.

Žáci mohou své vědomosti a dovednosti rozvíjet a uplatňovat při výrobě dalších výrobků kožedělné výroby. Obsahový okruh se na úrovni školního vzdělávacího programu realizuje ve školních podmínkách nebo v reálném prostředí konkrétních pracovišť kožedělné výroby podle zvoleného zaměření. Ve školním vzdělávacím programu lze výsledky vzdělávání a učivo rozšířit a prohloubit na úroveň profesní specializace.

Zaměření ŠVP 1:

Ve většině případů u oboru Výrobce kožedělného zboží školy se školy zaměřují na brašnářskou a galanterní výrobu.

Toto zaměření má vazbu na profesní kvalifikace:

- Brašnář
- Sedlář

Zaměření ŠVP 2:

Toto zaměření má vazbu na profesní kvalifikaci:

- Rukavičkář

Obor: 32-54-H/01 Výrobce obuvi

Při analýze bylo zjištěno, že školy využívají disponibilní hodiny především na posílení odborného výcviku.

Zaměření ŠVP 1:

U oboru Výrobce obuvi se školy zaměřují na výrobu zakázkové obuvi a opravu obuvi a kožedělného zboží.

Toto zaměření má vazbu na profesní kvalifikace:

- Obuvník pro zakázkovou výrobu
- Obuvník pro sériovou výrobu
- Obuvník pro výrobu ortopedické obuvi
- Výrobce obuvnických komponentů a polotovarů
- Opravář obuvi a kožedělného zboží
- Modelář obuvnických kopyt
- Výrobce obuvnických kopyt

Obor: 32-41-M/01 Zpracování, usní, plastů a pryže

Ve velké míře jsou disponibilní hodiny využívány stejně jako u předchozího oboru u všeobecně vzdělávacích předmětů (technické předměty Fy, Ch), matematické vzdělávání, Informační a komunikační technologie.

U odborných teoretických předmětů je posílena oblast Technologie zpracování usní, plastů a pryže a volitelné předměty. U vybraných dvou škol se využívají disponibilní hodiny především na učební praxi.

U tohoto oboru jsou nabízena celkem dvě hlavní zaměření a to na výrobu zpracování plastů a na design a zpracování výrobků. Všechna zjištěná zaměření ŠVP oboru Zpracování usní, plastů a pryže jsou v souladu s RVP.

Zaměření ŠVP 1: Zaměření na výrobu a zpracování plastů je nabízeno na Střední průmyslové škole strojnické v Olomouci.

Toto zaměření má vazbu na profesní kvalifikace:

- Technik technolog pro plastikářskou a gumářskou výrobu obuvi

Zaměření ŠVP 2: Zaměření na design a zpracování výrobků je nabízeno na Střední průmyslové škole polytechnické ve Zlíně.

Toto zaměření oboru má vazbu na profesní kvalifikace:

- PK Kožařský technik designér a modelář kožedělných výrobků
- PK Kožařský technik technolog pro výrobu obuvi
- PK Kožařský technik plánovač výroby zásobovač
- PK Kožařský technik kontrolor jakosti
- PK Kožařský technik mistr

Tabulka 6: Zaměření analyzovaných ŠVP a rozdělení disponibilních hodin.

Kód / název oboru vzdělání	Zaměření ŠVP	Disponibilní hodiny	Teoretické/ praktické vyučování	Organizace praktického vyučování škola/ firma
32-41-E/01 Kožedělná výroba	1.ŠVP - brašnářské a sedlářské práce	19	4/25	ve škole
32-52-H/01 Výrobce kožedělného zboží	1.ŠVP - Brašnář	16	5/11	ve škole i ve firmách
	2. ŠVP -Sedlář	16	3/13	ve škole
32-54-H/01 Výrobce obuvi	1.ŠVP - výroba zakázkové obuvi	16	4/12	ve škole
32-41-M/01 Zpracování, usní, plastů a pryže	1.ŠVP -výroba zpracování plastů	27	5/22	3. - 4. ročník ve firmách
	2. ŠVP- Design a zpracování kožedělných výrobků ²	27		3. - 4. ročník ve firmách

² Dle připomínky ze SPŠ polytechnická, Zlín, je v současné době (únor 2018) název zaměření ŠVP Design a zpracování výrobků.

8. SWOT analýza možných řešení a přístupů pro inovaci RVP ve skupině

Následující *Tabulka 7* uvádí obory zahrnuté do SWOT analýzy; v *Tabulce 8, 9, 10* jsou uvedeny jednotlivé návrhy a konkrétní argumenty k možnosti sloučení oborů - ve stejné kategorii oborů H a mezi různými kategoriemi oborů E, H a H, M.

Tabulka 7: Obory vzdělání zahrnuté ve SWOT analýze

32-41-E/01	Kožedělná výroba
32-52-H/01	Výrobce kožedělného zboží
32-54-H/01	Výrobce obuvi
32-41-H/01	Zpracování usní, plastů a pryže

8.1 SWOT analýza pro řešení možnosti oborů se společným odborným základem ve stejné kategorii vzdělání H

Posouzený návrh na možnost sloučení oborů ve stejné kategorii H zahrnoval tyto obory:

32- 54-H/01 Výrobce obuvi,

32 - 52-H/01 Výrobce kožedělného zboží.

Analogické učivo v rámci oborů Výrobce obuvi a Výrobce kožedělného zboží se částečně nachází obsahových okruzích konstrukce a modelářská příprava (učivo - materiály a suroviny), které jsou obsaženy v obou oborech. Jedná se ale o zcela odlišné konečné výrobky s rozlišnou funkcí a užitnými vlastnostmi. Obor Výrobce obuvi má v sobě již zahrnuté zaměření na zakázkovou obuv, sériovou obuv, ortopedickou obuv - konstrukce a modelování obuvi a samotná výroba obuvi je vázána na znalosti o anatomii a fyziologii dolní končetiny.

Obor Výrobce kožedělného zboží má v sobě již zahrnuté zaměření na galanterní výrobky – Brašnář; sedlářské výrobky- Sedlář; výrobu rukavic – Rukavičkář. Konstrukce a výroba galanterních výrobků – rukavičkářská výroba je vázána na znalosti anatomie a fyziologie lidské horní končetiny, u zaměření sedlářskou výrobu je učivo vázáno na znalost anatomie koně. Společné učivo se nachází jen v minimální míře u materiálů a surovin a nestačilo by na společný první ročník. Podle škol by se obsah nedal sloučit, neboť je učivo probíráno aplikovaně tzn. se zaměřením na výrobu obuvi, galanterní výrobu, sedlářskou výrobu, rukavičkářskou výrobu.

Tabulka 8: SWOT analýza - posouzení možnosti spojení oborů se společným odborným základem ve stejné kategorii vzdělání oborů 32- 54-H/01 Výrobce obuvi, 32 - 52-H/01 Výrobce kožedělného zboží

Silné stránky (+)	Slabé stránky (-)
	Není důvod pro společnou výuku v těchto oborech, neboť se obory vyučují na zcela různých školách a tyto obory vyžadují zcela specifické materiální vybavení, speciální obuvnické stroje, odlišně vybavené dílny na zhotovení konkrétních výrobků a zajistit širší společná základ by bylo pro školy materiálně náročné.
Hrozby/rizika 👎 👎	Příležitosti 😊 😊 😊
Při vytvoření společného odborného základu by žáci museli zvládnout mnohem více učiva, což u slabších žáků by mohl být problém. Hrozilo by, že během studia obor opustí více žáků.	Možná by byla příležitost pro nadanější žáky, kteří by získali v oboru větší přehled a lepší možnost uplatnění v budoucím zaměstnání.
Do těchto oborů se hlásí spíše horší žáci, kteří se nikam jinam nedostali, a proto by se pro ně zvětšilo riziko, že obor nedostudují nebo nezvládnou závěrečnou zkoušku.	

Závěry: Současná podoba a obsah studia je pro dnešní studenty nastavena optimálně, společný odborný základ by nebyl pro školy ani pro žáky využitelný. Tyto jednotlivé obory navrhuje zrevidovat pouze prostou revizí.

8.2 SWOT analýza pro řešení možnosti oborů se společným odborným základem mezi kategoriemi vzdělání E, H

Posouzený návrh na možnost sloučení oborů kategorií E a H zahrnoval tyto obory:

32-41-E/01 Kožedělná výroba a

32 - 52-H/01 Výrobce kožedělného zboží

Analogické učivo v rámci oborů se částečně nachází v obsahových okruzích konstrukce a modelářská příprava (učivo - materiály a suroviny), které jsou obsaženy v obou oborech. V praxi přichází v úvahu spíše prostupnost směrem dolů k E oboru. Častěji se setkáváme se situací, že žáci nestačí na přípravu v oborech H a mohli by být přeřazeni do nižší kategorie, kterou by měli předpoklad zvládnout. Možnost existuje v případě, že se jedná o žáky se SVP (speciálně vzdělávacími potřebami), potvrzeno pedagogicko-psychologickou poradnou, anebo umístění do třídy s omezeným počtem žáků bez potvrzení. Jinak se ale domníváme, že spojení oborů H a E není vhodné právě s ohledem na žáky se SVP, kteří jsou zařazení právě v E oborech. Důvody uvádíme v následující SWOT analýze.

Tabulka 9: SWOT analýza - posouzení možnosti spojení oborů se společným odborným základem ve stejné kategorii vzdělání oborů E/01 Kožedělná výroba a 32 - 52-H/01 Výrobce kožedělného zboží

Silné stránky (+)	Slabé stránky (-)
	Společný základ by byl využitelný pouze u větších a více oborových škol, které současně vyučují žáky v různých kategoriích oborů vzdělání. V současnosti pouze jediná škola v republice nabízí obě tyto kategorie vzdělání E a H. Je tedy otázkou zda by bylo účelné vytvářet společný základ a revidovat RVP pro potřeby jediné školy.
	Obtížně realizovatelná výuka - v jedné třídě se sejdou žáci s různou úrovní, pro učitele by to znamenalo individuálnější přístup k jednotlivým žákům a nutnost menších tříd.
	Slabou stránkou je obtížné nastavení úrovně a množství učiva pro společný odborný základ. Možná demotivace dobrých žáků ve třídě.
Hrozby/rizika 👉 👈	Příležitosti 😊 😊 😊
Žáci by museli zvládnout mnohem více	Příležitost pro žáky, kteří v průběhu studia

učiva, což u slabších žáků by mohl být problém. Hrozilo by, že během studia obor opustí více žáků. Je otázkou jestli by tento širší základ v praxi vůbec využili	změnili plány.
Ne	Zdůvodnění
Kázeňské problémy a možnosti šikany slabších žáků.	Nejasný klíč podle čeho nastavit úroveň a množství učiva pro společný odborný základ.

Závěry: Současná podoba a obsah studia je pro dnešní studenty nastavena optimálně, společný odborný základ by nebyl pro školy ani pro žáky využitelný. Tyto jednotlivé obory navrhuje zrevidovat pouze prostou revizí.

8.1 SWOT analýza pro řešení možnosti oborů se společným odborným základem mezi kategoriemi vzdělání H, M.

Do analýzy a návrhu na možnost sloučení oborů se společným odborným základem mezi kategoriemi vzdělání H a M jsme zahrnuli obory 32 - 52-H/01 Výrobce kožedělného zboží a 32- 41- M/01 Zpracování usní, plastů a pryže. U těchto oborů je učivo pochopitelně probíráno na různé úrovni a do různé hloubky, jsou také značně odlišné požadavky na profil absolventa u obou oborů. Určité společné učivo se nachází v obsahových okruzích Konstrukce a modelářská příprava, Technologická příprava, Výroba odbyt.

Tabulka 10: SWOT analýza - posouzení možnosti spojení oborů se společným odborným základem mezi různými kategoriemi vzdělání oborů 32 - 52-H/01 Výrobce kožedělného zboží a 32- 41- M/01 -Zpracování usní, plastů a pryže

Silné stránky (+)	Slabé stránky (-)
	Společný základ by byl využitelný pouze u velkých, mnoho oborových škol, které současně vyučují žáky v různých kategoriích oborů vzdělání. Tyto obory se ale vyučují na zcela odlišných školách a obory vyžadují zcela specifické materiální

	vybavení, speciální stroje pro kožedělnou výrobu, odlišně vybavené dílny na zhotovení konkrétních výrobků a zajistit širší společná základ by bylo pro školy materiálně náročné.
	Obtížně realizovatelná výuka - v jedné třídě se sejdou žáci s různou úrovní, pro učitele by to znamenalo individuálnější přístup k jednotlivým žákům a nutnost menších tříd.
	Slabou stránkou je obtížné nastavení úrovně a množství učiva pro společný odborný základ.
Hrozby/rizika 🖱️ 🖱️	Příležitosti 😊 😊 😊
Není legislativně ukotveno postupné/ stupňovité ukončování vzdělávání -výuční list a maturitní zkouška.	Příležitost pro žáky, kteří by v průběhu studia změnili plány (3leté studium), a chtěli by studium zakončit maturitou po 4 letech.
	Není zcela jasné podle čeho nastavit úroveň a množství učiva pro společný odborný základ u kategorií H a M.

Závěry: Současná podoba a obsah studia je pro dnešní studenty nastavena optimálně, společný odborný základ by nebyl pro školy ani pro žáky využitelný. Tyto jednotlivé obory navrhuje zrevidovat pouze prostou revizí.

8.2 Závěry provedených analýz

Z výše uvedených jednotlivých částí SWOT analýzy vyplývá následující zjištění:

1. Obor Výrobce obuvi má v sobě již zahrnuté 3 zaměření (původní samostatné obory vzdělání): Zakázková obuv, sériová obuv, ortopedická obuv - konstrukce a modelování obuvi a samotná výroba obuvi je vázána na znalosti o anatomii a fyziologii dolní končetiny. Závěr: Zrevidovat pouze prostou revizí.
2. Obor Kožedělná výroba je zaměřený na brašnářské a sedlářské práce a nepovažujeme za účelné tento obor spojovat s náročnějším H oborem Výrobce kožedělného zboží s ohledem na žáky se SVP, kteří jsou zařazováni do E oborů. Závěr: Zrevidovat pouze prostou revizí.
3. Obor Výrobce kožedělného zboží má v sobě již zahrnuté zaměření na galanterní výrobky - Brašnář, sedlářské výrobky - Sedlář, výrobu rukavic – Rukavičkář. Konstrukce a výroba galanterních výrobků, či rukavičkářská výroba je vázána na znalosti anatomie a fyziologie horní končetiny člověka, oproti tomu Sedlář - výroba sedel je vázána na znalost anatomie koňské kostry. Společné učivo výše uvedených oborů se nachází jen v minimální míře u materiálů a surovin a nestačilo by na společný první ročník. Podle škol by se obsah nedal sloučit, neboť je učivo probíráno aplikovaně tzn. se zaměřením na výrobu obuvi, galanterní výrobu, sedlářskou výrobu, rukavičkářskou výrobu. Závěr: Zrevidovat pouze prostou revizí.
4. Obor: Zpracování usní plastů a pryže, tento obor je ve své kategorii jediný a již v minulosti v roce 2008 byl vytvořen z původních 7 oborů. (Operátor kožedělné výroby, Operátor kožešnické výroby, Výrobce obuvi a galanterního zboží, Technické a informační služby v kožedělné výrobě a další). Podle školy, která tento obor nabízí, by se obsah učiva nedal sloučit s jiným zpracovatelským oborem, neboť je učivo probíráno aplikovaně tzn. se zaměřením na výrobu obuvi, galanterní výrobu, design kožedělných výrobků a nově také na výrobu a zpracování plastů.
5. Obor Zpracování usní, plastů a pryže patří mezi čistě kožařské obory. Není proto vhodné ani účelné v rámci tohoto oboru připravovat žáky na výkon povolání v chemickém/plastikářském průmyslu, jež se tak v praxi děje. Situace vznikla z důvodu absence oboru H a M pro Plastikářskou/gumárenskou výrobu, tato oblast v posledních 10 - 15 letech zažívá rychlý vzestup a výrobní boom, tato oblast logicky navazuje na automobilový průmysl, nemá adekvátní obor vzdělání. Zaměstnavatelé z plastikářských a gumárenských podniků (marně) poptávají desítky absolventů, bohužel pro tuto oblast zpracovatelského průmyslu neexistuje adekvátní obor vzdělání a z nouze se využívá obor kožařský!!!.

V rámci chemického oboru M Aplikovaná chemie existují mnohá zaměření výuky (např: Farmaceutické substance, Klinická toxikologie, Forenzní analýza, Syntéza a výroba léčiv, Spotřební chemie, Povrchové úpravy a další), ale zaměření na plastikářskou výrobu, pokud vím, žádná škola nenabízí. Ani v rámci oboru L/01Chemik operátor toto zaměření školy nenabízí, pouze (Farmaceutického chemika, Kontrolu kvality potravin, a další). Vzhledem k vysoké míře poptávky po absolventech pro zaměření na Plastikářskou/gumářenskou výrobu doporučuji se tímto návrhem dále zabývat.

Závěr: Zrevidovat výše uvedené obory ze skupiny 32 pouze prostou revizí.

Doplňující poznámka:

V rámci aktualizace RVP pro obor vzdělání 32-41-M/01 Zpracování usní, plastů a pryže (období 10/2017 až 3/2018) a přípravy projednání RVP v oborové skupině Kožařství (5. 4. 2018) jsou informace na str. 34 a 35 studie doplněny informací od Ing Petra Moravce ze SPŠ polytechnické ve Zlíně. Obor se vyučoval původně ve 2 zaměřeních požadovaných firmami v regionu. Zaměření Navrhování a modelování výrobků (následně Design spotřebních výrobků), obsahovalo navrhování kožedělných výrobků a průmyslových spotřebních výrobků (plastové obaly, mobiliář, technické výrobky, ...), zaměření Zpracovatelské technologie obsahovalo technologie výroby technických plastových a pryžových výrobků. Obě zaměření se v této škole spojila v zaměření Design a zpracování výrobků. Zaměření Zpracovatelské technologie se pod názvem Zpracování plastů vyučuje na SPŠ strojnické v Olomouci. Obor vzdělání 32-41-M/01 Zpracování usní, plastů a pryže se v současné době vyučuje na 2 školách v ČR, a přestože obě školy vyslovily souhlas s úpravami RVP provedenými v rámci aktualizací RVP, bude nutné se v připravované revize RVP znovu „podívat“ na koncepci, název a zařazení oboru vzdělání v rámci soustavy do skupiny oborů vzdělání.

9. Přehled profesních kvalifikací PK/UPK v návaznosti na obory vzdělání - stav k 31. 12. 2016

Tabulka 11: Přehled profesních kvalifikací PK /UPK v návaznosti na obory vzdělání

NSP	ÚPK	obor vzdělání	PK pod oborem vzdělání	PK pro další vzdělání	Návrhy na další PK - vize
KÚ 1					
Pomocný pracovník v kožedělném průmyslu					
Pomocný pracovník v kožedělném průmyslu					
KÚ 2					
Dělník v obuvnické výrobě			Dělník v obuvnické výrobě		
Dělník v koželužské výrobě			Dělník v koželužské výrobě		
Dělník v brašnářské výrobě			Dělník v brašnářské výrobě		
Dělník v sedlářské výrobě			Dělník v sedlářské výrobě		
Dělník v rukavičkářské výrobě			Dělník v rukavičkářské výrobě		
	Kožedělná výroba NSK 1	32-41-E/01 Kožedělná výroba			
KÚ 3					
Výrobce obuvi	Výrobce obuvi	32-54-H/01 Výrobce obuvi			
Obuvník pro zakázkovou obuv			Obuvník pro zakázkovou obuv	Obuvník pro zakázkovou obuv	
Obuvník pro sériovou obuv			Obuvník pro sériovou obuv	Obuvník pro sériovou obuv	

Obuvník pro ortopedickou obuv				Obuvník pro ortopedickou obuv	
Obuvník pro plastikářskou výrobu				Obuvník pro plastikářskou výrobu	
Obuvník pro gumářskou výrobu				Obuvník pro gumářskou výrobu	
Vysekávač				Vysekávač	
Svrškařka				Svrškařka	
Výrobce obuvnických kopyt				Výrobce obuvnických kopyt	
Výrobce obuvnických komponentů a polotovarů				Výrobce obuvnických komponentů a polotovarů	
Opravář obuvi v kožedělném průmyslu				Opravář obuvi v kožedělném průmyslu	
Výrobce kožedělného zboží	Výrobce kožedělného zboží	32-54-H/01 Výrobce kožedělného zboží			
Brašnář			Brašnář	Brašnář	
Sedlář			Sedlář	Sedlář	
Rukavičkář				Rukavičkář	
Výrobce usní a kožešin	Výrobce usní a kožešin	obor neexistuje			
Koželuh				Koželuh	
Úpravář kožešin				Úpravář kožešin	
Úpravář usní				Úpravář usní	
Kožešník	Kožešník	obor vzdělání zrušen			
Kráječ kožešinových dílců				Kráječ kožešinových dílců	
Opravář kožešinových a usňových výrobků				Opravář kožešinových a usňových výrobků	
Šička kožešinových výrobků				Šička kožešinových výrobků	

NSP	ÚPK	obor vzdělání	PK pod oborem vzdělání	PK pro další vzdělání	Návrhy na další PK - vize
KÚ 4					
Kožařský technik	Kožařský technik	32-41-M/01 Zpracování usní, plastů a pryže			RVP Zpracování usní; Zpracování plastů a pryže
Kožařský technik plánovač výroby, zásobovač				Kožařský technik plánovač výroby, zásobovač	
Kožařský technik mistr			Kožařský technik mistr	Kožařský technik mistr	
Kožařský technik technolog					
Kožařský technik technolog pro výrobu usní a kožešin				Kožařský technik technolog pro výrobu usní a kožešin	
Kožařský technik technolog výroby obuvi			Kožařský technik technolog výroby obuvi	Kožařský technik technolog výroby obuvi	
Kožařský technik vedoucí výrobního provozu				Kožařský technik vedoucí výrobního provozu I	
Kožařský technik návrhář a modelář rukavičkářských výrobků				Kožařský technik návrhář a modelář rukavičkářských výrobků	
Technolog pro plastikářskou a gumárenskou výrobu obuvi				Technolog pro plastikářskou a gumárenskou výrobu obuvi	
Kožařský technik obchodník				Kožařský technik obchodník	
Modelář kopyt				Modelář kopyt	

Kožařský technik kontrolor kvality			Kožařský technik kontrolor kvality	Kožařský technik kontrolor kvality	
Kožařský technik designér a modelář			Kožařský technik designér a modelář	Kožařský technik designér a modelář	
KÚ 6					
Samostatný kožařský technik vedoucí výroby					
Samostatný kožařský technik obchodník					Samostatný kožařský technik obchodník
Samostatný kožařský technik technolog					Samostatný kožařský technik technolog
Samostatný kožařský technik pracovník řízení kontroly kvality					Samostatný kožařský technik řízení a kontroly kvality
Samostatný kožařský technik manažer provozu					
Samostatný kožařský technik designér a modelář					
Samostatný kožařský technik nákupčí					Samostatný kožařský technik nákupčí

Výše uvedená tabulka ukazuje postavení jednotlivých profesních kvalifikací ve struktuře NSK, NSP a jejich zařazení do jednotlivých kvalifikačních úrovní. Z uvedené tabulky také vyplývá skladba pro úplné profesní kvalifikace; jsou zde také uvedené profesní kvalifikace pro oblast dalšího vzdělávání, které stojí mimo oblast počátečního vzdělávání. Ty mohou pomáhat a charakterizovat jednotlivá zaměření v rámci krajů a nastavit specifika škol v připravovaných ŠVP.

10. Návrh hlavních změn a požadavků ve výsledcích vzdělávání

10.1 Všeobecné vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této oblasti by mělo směřovat k tomu, aby žáci dovedli: Využívat svých vědomostí a dovedností v praktickém životě, ve styku s jinými lidmi a s různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického a občanského rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů osobního, právního a sociálního charakteru. Získávat a hodnotit informace z různých verbálních, obrazových a kombinovaných zdrojů. Vzdělávání v občanském základu usiluje o formování a posilování těchto pozitivních postojů, preferencí a hodnot: Jednat odpovědně a čestně, projevovat občanskou aktivitu, vážit si demokracie a svobody, preferovat demokratické hodnoty, respektovat lidská práva, jednat odpovědně a solidárně.

10.2 Odborné vzdělávací oblasti

Cílem aktualizace odborných částí je doplnit výsledky vzdělávání a učivo o materiálech, strojích a zařízeních a technologických postupech používaných v individuální a průmyslové výrobě kožedělných výrobků. Žáci by se měli naučit rozlišovat jednotlivé druhy materiálů, jejich vlastnosti a stanovovat vhodnost jejich použití pro konkrétní druhy výrobků. Získané poznatky pak uplatnit při zhotovování kožedělných výrobků v rámci jednotlivých zaměření, např. brašnářských a galanterních, sedlářských a výrobě rukavic. Žáci by měli chápat technologické principy, pracovat s technickou a technologickou dokumentací pro zhotovování výrobků, respektovat ekonomická a bezpečnostní hlediska, zásady ochrany zdraví při práci a ochrany životního prostředí. Pro individuální výrobu by se měli žáci naučit samostatně zpracovávat výrobně technickou dokumentaci a sestavovat konkrétní technologické postupy, volit materiál, výrobní zařízení pro konkrétní druh výroby kožedělného výrobku, provádět základní výpočty, využívat prostředky informačních a komunikačních technologií, rozvíjet technické a ekonomické myšlení, organizační schopnosti a tvořivý přístup k práci.

11. Závěr

- Z provedených analýz a dostupných zdrojů vyplývá, že stávající podoba RVP dotázaným školám vyhovuje, podle jejich zhodnocení RVP obsahují kompetence požadované zaměstnavateli a také kompetence využitelné při drobném podnikání. Nicméně je školami doporučeno více se zaměřit na rozvíjení měkkých dovedností, a to především na uspokojování zákaznických potřeb, samostatnost, plánování a organizaci práce, ekonomické a právní povědomí.
- Výsledky žáků u maturitních zkoušek **v oboru Zpracování usní plastů a pryže** se pohybují pod průměrem (zejména z matematiky a českého jazyka), pouze výsledky v cizích jazycích jsou uspokojivé.
- Doporučujeme samostatně ponechat **obor 32-41- E/01 Kožedělná výroba** a podrobit ho pouze prosté revizi, neboť je současná podoba a obsah oboru vyhovující.
- Obory **32-54- H/01 Výrobce obuvi a 32-52-H/01 Výrobce kožedělného zboží doporučujeme podrobit pouze prosté revizi**, neboť je současná podoba a obsah oborů vyhovující. V této oblasti výroby nejsou výrazné technologické novinky nebo potřeba větší inovace ve výrobě.
- Obor **Výrobce obuvi** má v sobě již zahrnuté zaměření na zakázkovou obuv, sériovou obuv, ortopedickou obuv - konstrukce a modelování obuvi a samotná výroba obuvi je vázána na znalosti o anatomii a fyziologii dolní končetiny.
- Obor **Výrobce kožedělného zboží** má v sobě již zahrnuté zaměření na galanterní výrobky – Brašnář; sedlářské výrobky- Sedlář; výrobu rukavic – Rukavičkář. Výroba a konstrukce galanterních výrobků – rukavičkářská výroba je vázána na znalosti anatomie a fyziologie lidské horní končetiny, u zaměření sedlářskou výrobu je učivo vázáno na znalost anatomie koně.
- Společné učivo se nachází jen v minimální míře u materiálů a surovin a nestačilo by na společný první ročník. Podle škol by se obsah nedal sloučit, neboť se učivo probírá aplikovaně, tzn. se zaměřením na výrobu obuvi, galanterní výrobu, sedlářskou výrobu, rukavičkářskou výrobu.
- Obor **32- 41- M/01 Zpracování usní, plastů a pryže** doporučujeme podrobit pouze prosté revizi, neboť je současná podoba a odborný obsah oboru vyhovující. Z posouzení možnosti spojení oborů se společným odborným základem mezi různými kategoriemi vzdělání oborů 32 - 52-H/01 Výrobce kožedělného zboží a 32-41- M/01 Zpracování usní, plastů a pryže vyplývá, že učivo by bylo probíráno na různé úrovni a do různé hloubky, jsou zde velmi rozdílné požadavky na profil absolventa u obou oborů. Také by byla obtížně realizovatelná výuka, neboť by se

v jedné třídě sešli žáci s různou úrovní, pro učitele by to znamenalo individuálnější přístup k jednotlivým žákům a nutnost vedení menších tříd. Podle školy, která tento obor nabízí, by se obsah učiva nedal sloučit s jiným zpracovatelským oborem, neboť se učivo probírá aplikovaně, tzn. se zaměřením na výrobu obuvi, galanterní výrobu, design kožedělných výrobků. Slabou stránkou je také to, že není legislativně ukotveno postupné/stupňovité ukončování vzdělávání výuční list - maturitní zkouška.

- Společný základ by byl využitelný pouze u velkých, mnoho oborových škol, které současně vyučují žáky v různých kategoriích oborů vzdělání současně E, H a M, což v současnosti nesplňuje ani jedna škola v ČR. Tyto obory se vyučují na zcela odlišných školách a obory vyžadují zcela specifické materiální vybavení, speciální stroje pro kožedělnou výrobu (vysekávací stroje), odlišně vybavené dílny na zhotovení konkrétních výrobků a zajistit širší společná základ by bylo pro školy materiálně a personálně velmi náročné.
- Obor Zpracování usní, plastů a pryže patří mezi čistě kožařské obory. Není proto vhodné ani účelné v rámci tohoto oboru připravovat žáky na výkon povolání v chemickém/plastikářském průmyslu, jež se tak v praxi děje. **Situace vznikla z důvodu absence oboru H a M pro Plastikářskou/gumářenskou výrobu**, tato oblast v posledních 10 - 15 letech zažívá rychlý vzestup a výrobní boom, tato oblast logicky navazuje na automobilový průmysl, nemá adekvátní obor vzdělání. **Vzhledem k vysoké míře poptávky po absolventech pro zaměření na Plastikářskou/gumářenskou výrobu doporučuji se tímto návrhem dále zabývat.**
- K propojení oborů vzdělání a NSK (v kategorii H a M) existuje dostatečné množství vytvořených PK, tato skladba je dlouhodobě plánovaná a naplňována v rámci SR TOK, pracovních skupin v rámci úkolu Podpory provázanosti NSK a PK od roku 2013-2016.
- Navrhujeme u maturitního oboru navýšit odbornou praxi podle závěrů a doporučení z projektu Pospolu.
- Doporučujeme využít schválené profesní kvalifikace pro danou kategorii oborů vzdělání a kvalifikační úroveň při tvorbě jednotlivých ŠVP a existujících zaměřeních oborů vzdělání v rámci školy; v návaznosti na požadavky zaměstnavatelů v konkrétních regionech.

12. Návrh na úpravy ve stávajícím RVP Výrobce kožedělného zboží

Střední odborná škola Prostějov

Konstrukční a modelářská příprava

Cílem obsahového okruhu je vybavit žáky základními vědomostmi a dovednostmi pro konstruování a modelování kožedělných výrobků. Vede žáky od přípravné fáze výroby, tj. od navrhování výrobků k zpracování kompletní technické dokumentace pro individuální výrobu kožedělných výrobků a pro práci s technickou dokumentací v průmyslové výrobě.

Žáci se učí pracovat s výtvarnými návrhy, číst a zpracovávat technickou dokumentaci, konstruovat, modelovat a vytvářet tvar výrobku ve vztahu k používanému materiálu, funkčnosti a využitelnosti výrobku. Učí se zhotovovat šablony pro výrobu konkrétních kožedělných výrobků.

Učivo rozvíjí logické myšlení žáků, jejich představivost a tvůrčí kreativitu, estetické cítění a technické myšlení. Žáci se učí posuzovat a hodnotit hotové výrobky z hlediska konstrukce, funkčnosti výrobku, estetického, zdravotního hlediska, ekonomických parametrů výroby. Jsou vedeni k samostatnosti, pečlivosti, přesnosti, tvořivosti, používání odborné terminologie a využívání různých zdrojů informací.

Ve školním vzdělávacím programu je možné základní učivo rozšířit a doplnit o aplikace podle jednotlivých zaměření, případně specializace oboru vzdělání.

***Návrhy na doplnění výsledků vzdělávání a učiva v obsahových okruzích RVP Výrobce kožedělného zboží.**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - klasifikuje kožedělné výrobky; - charakterizuje základní druhy kožedělných výrobků;	1 Kožedělné výrobky - rozdělení a charakteristika kožedělných výrobků
- získává informace a čerpá inspiraci pro navrhování výrobků z různých relevantních	2 Základy navrhování - výtvarné řešení výrobků (design výrobku)

<p>zdrojů a aplikuje je při navrhování designu výrobku;</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše metody a zásady práce návrháře; - vysvětlí význam aplikace barev a vzorů na kožedělné výrobky včetně barevných kombinací; - posoudí skladbu výrobku, jeho užitnou a estetickou hodnotu; - vysvětlí pojmy funkčnost, estetičnost a design výrobku; - kreslí návrhy výrobků, zohledňuje přitom tvarové a proporční řešení výrobků a jejich částí včetně linie výrobků; - vytváří vlastní návrhy, při navrhování aplikuje zásady tvorby nových návrhů výrobků; - sleduje a hodnotí vývoj módních trendů ve svém oboru; 	<ul style="list-style-type: none"> - výtvarná funkce barev, barevná kombinace a ladění modelů - estetika výrobků - tvorba návrhů - vlastní návrhářská činnost
<ul style="list-style-type: none"> - popíše metody a postupy práce modeláře; - zhotoví základní typy šablon; - používá pracovní metody pro modelářské činnosti; 	<p>3 Základy modelování</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce modeláře - druhy modelářských šablon
<ul style="list-style-type: none"> - *provede jednoduchý náčrt a čte technické výkresy; - vysvětlí principy konstrukce výrobků; - uvede zásady pro konstrukci a modelování daného druhu výrobku; - provádí potřebná měření pro konstruování výrobků a zhotovování šablon; - určí rozměry a velikosti výrobků; 	<p>4 Konstrukce a modelování kožedělných výrobků dle zaměření</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy technického kreslení - konstrukční varianty - zásady pro konstruování a modelování výrobků - základní technická dokumentace a normy

<ul style="list-style-type: none"> - vytváří šablony a technickou dokumentaci pro kožedělný výrobek s použitím metod modeláře; - pracuje se základní technickou dokumentací a normami; - uplatňuje nové konstrukční postupy a aplikuje nové trendy v provedení výrobků; - konstruuje a modeluje výrobky; 	
--	--

Technologická příprava

Cílem obsahového okruhu je poskytnout žákům poznatky o materiálech, strojích a zařízeních a technologických postupech používaných v individuální a průmyslové výrobě kožedělných výrobků. Žáci se učí rozlišovat jednotlivé druhy materiálů, jejich vlastnosti a stanovovat vhodnost jejich použití pro konkrétní druhy výrobků. Získané poznatky uplatní při zhotovování kožedělných výrobků v rámci jednotlivých zaměření, např. brašnářských a galanterních, sedlářských a manžetářských, rukavic.

Žáci pochopí technologické principy, učí se pracovat s technickou a technologickou dokumentací pro zhotovování výrobků, respektovat ekonomická a bezpečnostní hlediska, zásady ochrany zdraví při práci a ochrany životního prostředí.

Pro individuální výrobu se žáci učí samostatně zpracovávat výrobně technickou dokumentaci a sestavovat konkrétní technologické postupy, volit materiál, výrobní zařízení pro konkrétní druh výroby kožedělného výrobku, žáci provádějí základní výpočty, využívají prostředky informačních a komunikačních technologií, rozvíjejí technické a ekonomické myšlení, organizační schopnosti a tvořivý přístup k práci.

Obsahový okruh se na úrovni školního vzdělávacího programu realizuje ve školních podmínkách a/nebo v reálném prostředí konkrétních pracovišť kožedělné výroby podle zvoleného zaměření. Ve školním vzdělávacím programu lze výsledky vzdělávání a učivo rozšířit a prohloubit na úroveň profesní specializace.

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	1 Materiály

<ul style="list-style-type: none"> - klasifikuje základní a pomocné materiály používané v kožedělné výrobě; -rozpozná a charakterizuje základní druhy materiálů, popíše jejich vlastnosti a uvede jejich vhodné použití; -popíše a vysvětlí technologii zpracování kůže na useň; - rozliší druhy a popíše vlastnosti a použití přírodních usní na výrobu konkrétního výrobku; - rozliší druhy a popíše vlastnosti a použití syntetických usní (plastiky, koženky, poromery); - identifikuje hlavní druhy přírodních, chemických a ostatních textilních vláken, druhy délkových a plošných textilií, např. nitě, tkaniny, pleteniny, netkané textilie, popruhy, šňůry aj.; - uvede druhy a vlastnosti výztuhových, vycpávkových a výplňových materiálů a jejich vhodné použití; - uvede druhy a použití ozdobných materiálů; - charakterizuje vlastnosti, význam a použití běžných druhů mechanických spojovacích prostředků, kování a drobných doplňků; - rozlišuje druhy lepidel, vyjmenuje složky lepidel a lepících směsí, určuje jejich vhodnost z technologického hlediska; - vysvětlí teorii lepení materiálů, popíše vlastnosti lepidel a změny vznikající při zpracování a skladování lepidel; 	<ul style="list-style-type: none"> - klasifikace materiálů v kožedělné výrobě - přírodní usně - syntetické usně - textilní materiály - plasty - pomocné materiály - materiály na úpravu polotovarů a výrobků - skladování materiálů - speciální materiály dle zaměření kožedělné výroby - kvalita materiálů - normy spotřeby materiálu
---	---

<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje základní druhy a vlastnosti plastů a jejich využití v kožedělné výrobě; - vysvětlí využití a význam materiálů pro povrchovou úpravu kožedělných výrobků; - uvede a navrhne vhodné způsoby skladování, ošetření a přípravy materiálů pro kožedělnou výrobu; - posuzuje kvalitu materiálů a vyhodnocuje vady materiálů; - volí, připravuje a upravuje materiál pro konkrétní výrobu dle technické dokumentace; - provádí výpočet spotřeby materiálů; - dbá na hospodárné a ekologické využívání materiálů, zpracování odpadů, případně jejich odstraňování; 	
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje základní a speciální stroje a zařízení používaná při výrobě a opravách kožedělných výrobků; - identifikuje stroje pro stříhání, řezání a vysekávání materiálů; - identifikuje stroje a zařízení kosící, štípací, brousící; - identifikuje šicí stroje, stroje pro montáž kování, nýtovací stroje, stroje a zařízení pro nanášení lepidel, svařovací zařízení; - vysvětlí princip funkce strojů a zařízení, jejich pracovní použití a způsoby údržby; - posuzuje a určuje vhodnost strojů a zařízení pro danou aplikaci a pro konkrétní zhotovení výrobku; 	<p>2 Stroje a zařízení v kožedělné výrobě</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní a speciální stroje a zařízení - stroje pro dělení materiálů - stroje a zařízení pro opracování materiálů a dílců - stroje a zařízení pro spojování materiálů a dílců - ostatní stroje a zařízení pro kožedělnou výrobu - strojní a zařízení pro speciální výroby - výrobní linky

<ul style="list-style-type: none"> - provádí základní údržbu, ošetření, čištění a mazání stroje s ohledem na dodržování zásad BOZP; 	
<ul style="list-style-type: none"> - objasní význam a historický vývoj kožedělného odvětví, vyjmenuje jednotlivé oblasti; -klasifikuje kožedělné výrobky - vysvětlí podstatu technologického procesu a technologických operací při výrobě kožedělných výrobků dle zaměření; - objasní technickou a ekonomickou stránku výroby a její vliv na životní prostředí; - popíše základní technologické postupy včetně přípravy dílců a polotovarů, posoudí jejich vhodnost pro danou aplikaci; - popíše technologické postupy při opravách a renovaci výrobků, posoudí jejich vhodnost pro danou aplikaci; - uvede pravidla pro výběr a přípravu materiálu, nástrojů, strojů a zařízení; - určuje vhodný materiál, provádí výběr a přípravu nástrojů, náradí a pomůcek dle technické dokumentace; - volí vhodný pracovní postup ručního nebo strojového zpracování materiálů; - čte technickou dokumentaci, pracuje s ní, používá normy; - objasní technologické postupy povrchové úpravy výrobků; - čte a sestavuje technologické postupy zpracování výrobků dle konstrukce a technologického provedení pro výrobky 	<p>3 Technologické procesy v kožedělné výrobě</p> <ul style="list-style-type: none"> - vývoj a členění kožedělného průmyslu - klasifikace výrobků - technologické procesy ve výrobě - technologické postupy - používané techniky - ruční a strojové způsoby zpracování materiálů - kompletace a montáž výrobků - skladování, balení, expedice výrobků - technologické postupy při opravách a renovacích výrobků - organizace a příprava výroby - základní výrobní dokumentace, normy pro spotřebu materiálů - kontrola kvality výrobků a systémy hodnocení - vývojové trendy v kožedělném průmyslu <p>Technologie podle zaměření oboru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brašnářská a galanterní výroba - sedlářská a manžetařská výroba - výroba rukavic

<p>řezané, lemované, obrácené, zakládáné a další;</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní technologické postupy kompletace a montáže kožedělných výrobků; - popíše konečnou úpravu výrobků; - uvede zásady pro skladování, balení a expedici hotových výrobků; - vysvětlí zásadní principy přípravy výroby kožedělného výrobku dle technické dokumentace; - vysvětlí požadavky na kvalitu výrobků a jejich estetický vzhled; - vysvětlí způsoby posuzování kvality práce, systémy hodnocení kvality polotovarů a výrobků z různých hledisek, např. fyzikálního, chemického, mechanického, konstrukčního, ekonomického, estetického, ekologického; - sleduje vývojové trendy v kožedělném průmyslu. 	
<ul style="list-style-type: none"> - objasní strukturu výrobního procesu v kožedělné výrobě - charakterizuje řemeslnou a sériovou výrobu - popíše zaměření, pracovní činnosti a organizaci podle typu výroby - vysvětlí význam plánování výroby 	<p>4 Výrobní proces</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika výrobního procesu - členění výroby - výrobní dílny - plánování

Výroba a odbyt

Obsahový okruh má převážně praktický charakter, integruje vědomosti a dovednosti z ostatních obsahových okruhů. Žáci si v něm osvojují zejména manuální dovednosti z oblasti kožedělné výroby, které úzce navazují na okruh technologická příprava.

Za základní kožedělné obory (případná zaměření) jsou považovány brašnářské a galanterní, sedlářské a manžetářských výroby a výroba rukavic. Žáci mohou své vědomosti a dovednosti rozvíjet a uplatňovat při výrobě dalších výrobků kožedělné výroby. Žáci se učí volit a připravovat vhodný materiál a zpracovávat jej na výrobky v souladu s estetickými principy, přistupovat k práci tvořivým způsobem, obsluhovat stroje a zařízení používané v kožedělné výrobě, organizovat pracoviště, číst technickou dokumentaci, orientovat se v technologických procesech základních výrob oboru. Také si vytvářejí a upevňují pracovní návyky včetně respektování technologické kázně, rozvíjejí manuální zručnost a schopnost pracovat v týmu. Jsou vedeni k tomu, aby dodržovali předpisy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence.

Obsahový okruh se na úrovni školního vzdělávacího programu realizuje ve školních podmínkách a/nebo v reálném prostředí konkrétních pracovišť kožedělné výroby podle zvoleného zaměření. Ve školním vzdělávacím programu lze výsledky vzdělávání a učivo rozšířit a prohloubit na úroveň profesní specializace.

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">- dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;- při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů a zařízení postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy;- uvede příklady bezpečnostních rizik, event. nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci;- poskytne první pomoc při úrazu na pracovišti;	<p>1 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence</p> <ul style="list-style-type: none">- pracovněprávní problematika BOZP- bezpečnost technických zařízení

<ul style="list-style-type: none"> - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu; 	
<ul style="list-style-type: none"> - připravuje a organizuje pracoviště pro výrobu daného výrobku; - dodržuje zásady fyziologie práce a uplatňuje ergonomické návyky při práci (držení těla a ekonomičnost pohybů); - pracuje dle technické a technologické dokumentace; - provádí kontrolu kvality materiálů; - skladuje, ošetřuje a připravuje materiály pro výrobu; - volí a zpracovává vhodné materiály pro stanovený druh kožedělného výrobku, dbá na jejich hospodárné využívání; - volí, připravuje a používá vhodné nástroje, nářadí a pomůcky pro ruční zpracování materiálů; - volí vhodné pracovní postupy a zhotovuje ručně nebo strojově kožedělné výrobky podle technologického postupu; - dbá na přesnost provedení výrobků, zohledňuje jejich estetický vzhled; - dokončuje povrch výrobků; - kompletuje a provádí montáž výrobků; - provádí úpravy a zdobení dílců nebo hotového výrobku podle výrobní dokumentace; - provádí kontrolu průběhu výroby a kontrolu kvality výrobků; 	<p>2 Výroba kožedělných výrobků podle zaměření oboru</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava a organizace pracoviště - skladování, ošetřování a příprava materiálů a polotovarů pro výrobu - ruční zpracování - strojové zpracování - výroba kožedělných polotovarů, výrobků a doplňků - dokončování povrchu výrobků - kompletace a montáž výrobků - výrobní kontrola a kontrola kvality výrobků - balení, skladování, expedice výrobků - opravy a renovace výrobků

<ul style="list-style-type: none"> - balí, skladuje a expeduje hotové výrobky; - volí a obsluhuje stroje a zařízení, provádí jejich běžnou údržbu, ošetřování a seřizování; - zjišťuje rozsah vad na výrobcích, opravuje a renovuje je, k tomu volí vhodné pracovní postupy a materiály; - vede předepsanou výrobně technickou dokumentaci; 	
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá zásady psychologie trhu ve vztahu k zákazníkovi; - přijímá a eviduje zakázky; - připravuje podklady pro odbyt výrobků; - připravuje k předání nebo předává výrobky zákazníkovi. 	<p>3 Odbyt</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednání se zákazníkem - zabezpečení odbytových činností - realizace dodávky

13. Zdroje informací

13.1 Internetové zdroje

1. <http://www.infoabsolvent.cz/Temata/ClanekAbsolventi/5-1-02/Nezamestnanost-absolventu-podle-oboru-vzdelani>
2. <https://koopolis.cz/sekce/knihovna/410-prekvap-profilu-skupin-odvetvi>
3. <http://www.nuv.cz/t/vyvoj-a-zmeny-kvalifikacnich-potreb-trhu-prace-v-cr-v-letech>

13.2 Odvětvové studie

4. <http://www.infoabsolvent.cz/Temata/ClankyAbsolventi/13>
5. <http://www.nuv.cz/t/vzdelavani-a-trh-prace-v-krajich-cr-1>
6. <http://www.infoabsolvent.cz/Temata/ClankyAbsolventi/26>
7. www.infoabsolvent.cz
8. Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním – 2016
Mgr. Martin Úlovec
9. Absolventi středních škol a trh práce - odvětví kožařství; P.Chomová, D. Doležalová, J.Trhlíková, J.Vojtěch a kol., NUV 2014
10. Uplatnění absolventů škol na trhu práce 2015; G. Doležalová, P. Paterová, J. Trhlíková, M. Úlovec, J. Vojtěch, J. Koucký, P.Chomová; NUV 2015
11. Přejít absolventů středních škol na trh práce - J. Trhlíková, NUV 2015

13.3 Výsledky projektů a šetření

12. CERMAT: Výsledky MZ
13. MŠMT, NUV, Projekt POSPOU: <http://www.nuv.cz/pospolu/setreni-a-analyzy>
14. Předvídání kvalifikačních potřeb (PŘEKVAP) – pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl, MPSV, Praha 2015

14. Seznamy tabulek a grafů

14.1 Seznam tabulek

Tabulka 1: Přehled o počtech žáků ve skupině oborů 32 pro školní rok 2015/16	7
Tabulka 2: Míra nezaměstnanosti čerstvých absolventů v ČR v letech 2012 - 2016	11
Tabulka 3: Aktuálně zpracovaná jednotná zadání závěrečných zkoušek OV	20
Tabulka 4: Seskupení oborů vzdělání s maturitní zkouškou	21
Tabulka 5: Úspěšnost absolventů u společné části MZ řádný termín rok 2016 a 2015 bez PUP MZ	22
Tabulka 6: Zaměření analyzovaných ŠVP a rozdělení disponibilních hodin	28
Tabulka 7: Obory vzdělání zahrnuté ve SWOT analýze	29
Tabulka 8: SWOT analýza - posouzení možnosti spojení oborů se společným odborným základem ve stejné kategorii vzdělání oborů 32- 54-H/01 Výrobce obuvi, 32 - 52-H/01 Výrobce kožedělného zboží	30
Tabulka 9: SWOT analýza - posouzení možnosti spojení oborů se společným odborným základem ve stejné kategorii vzdělání oborů E/01 kožedělná výroba a 32 - 52-H/01 Výrobce kožedělného zboží	31
Tabulka 10: SWOT analýza - posouzení možnosti spojení oborů se společným odborným základem mezi různými kategoriemi vzdělání oborů 32 - 52-H/01 Výrobce kožedělného zboží a 32- 41- M/01 -Zpracování usní, plastů a pryže	32
Tabulka 11: Přehled profesních kvalifikací PK /UPK v návaznosti na obory vzdělání	36

14.2 Seznam grafů

Graf 1: Počet absolventů ve skupině oborů H, E	8
Graf 2: Počet absolventů ve skupině oborů M	10

NÁRODNÍ ÚSTAV
PRO VZDĚLÁVÁNÍ
Weilova1271/6
102 00 Praha 10
www.nuv.cz